

'Iedereen heeft recht op zijn eigen beperking' (verslag symposium DSiN en SMZ)

29 december 2014

In de laatste van een reeks symposia in het gezamenlijke scholingsprogramma van Disability Studies in Nederland (DSiN) en SMZ stonden lokale participatieprojecten centraal. "Inclusiviteit was 10 jaar geleden veel minder vanzelfsprekend. Daar merk je nu wel verschil."

Twee sprekers brachten twee lokale projecten mee. Het Almeerse project de Inclusieve Stad (sinds 2012) omvat een aantal lokale participatie-initiatieven in de Stripheldenbuurt op het gebied van onderwijs, werk, zorg, ondersteuning en vrije tijd. Een van de vele voorbeelden uit dit project is het opknappen van oude fietsen: inmiddels zijn er zeker 75 fietsen verkocht en ligt er een plan om deze, met hulp van de gemeente, in te zetten in een (gratis) witte-fietsenplan.

Een ander project, de Inclusieve Gemeente, ging in oktober van start in Geldermalsen. Ook dit heeft tot doel dat mensen met een beperking als vanzelfsprekend deel uitmaken van de samenleving.

VN-verdrag

Die deelname wordt steeds belangrijker. Niet alleen vanwege de komst van de Participatiewet, maar ook door het 'Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' van de Verenigde Naties. Nederland heeft dit in 2007 ondertekend en zal het naar verwachting in 2015 ratificeren. Naast werk en opleiding verwacht het verdrag bijvoorbeeld ook (mogelijkheden tot) politieke deelname van mensen met een beperking.

Dr. Edwin Luytzen de Vos is projectleider van Inclusieve Stad. Hij liet zien dat kunst een belangrijk middel is voor de deelnemers met een beperking. "Om een stem te hebben, wensen kenbaar te maken. En zo kunnen wij de doelgroep altijd bij alles betrekken."

Iemand die dat goed in zijn oren heeft geknoopt was Alex Naber. Dr. Alice Schippers, werkzaam bij DSiN, sprak met hem over zijn participatie met zijn verstandelijke beperking. "Iedereen heeft recht op zijn eigen beperking", is Nabers motto. Naber wilde ooit naar de Kunstacademie. Zijn werk was geschikt, alleen zijn vooropleiding ontbrak. Wel kon hij terecht bij De Witte Olifant, waar hij les kreeg van docenten van de Rietveld Academie.

Allochtonen

Maar wat werkt nou voor gemeenten? Dat verschilt: iedere wijk is uniek, er is geen blauwdruk voor 'inclusiviteit'. Wel beveelt Luytzen de Vos aan dat gemeenten zich richten op alle levensterreinen, en dus niet alleen op of onderwijs of werk of zorg of ondersteuning of vrije tijd. Een drempel voor de doelgroep is er duidelijk voor allochtonen, heeft Luytzen de Vos gemerkt. "Zo'n 40% van hen doet tot nog toe niet mee aan de initiatieven van de Inclusieve Stad." Dit komt mogelijk mede doordat zij zich eerder schamen voor een beperking.

Vanuit het Geldermalsense project de Inclusieve Gemeente vertelde David Giancoli over zijn ervaringen. Ooit was hij psycholoog en psychotherapeut in de Verenigde Staten. Sinds 10 jaar geeft hij levensbeschouwelijk onderwijs op een middelbare school.

Giancoli wil niet in zijn rolstoel achter de geraniums zitten. "Werk is erg belangrijk voor mij, het maakt mijn waarden levend. Door les te geven kan ik die waarden doorgeven aan kinderen", vertelt hij.

Heeft hij zijn leerlingen ooit gevraagd hoe ze kijken naar een docent in een rolstoel? "Nooit concreet, maar ik heb wel het idee dat zij door mijn aanwezigheid opener in ál hun contacten zijn." De samenleving als geheel is in ieder geval wel al veranderd, merkt hij. "Inclusiviteit was 10 jaar geleden veel minder vanzelfsprekend dan nu. Toen was de gemeente echt niet zo geïnteresseerd. Daar merk je wel verschil."

Groepjes

Na deze interactieve presentaties gingen de deelnemers van het symposium in groepjes uiteen om verder te praten. Een van de vragen die daar in 1 van de groepjes naar voren kwamen, was hoe je projecten als in Almere en Geldermalsen structureel door heel Nederland in alle 400 gemeenten kunt starten. Daar is beleid voor nodig en veel aandacht voor vervoer.

Daarbij helpt het niet dat gemeenten niet altijd weten wat ze moeten doen. "Hoe vaak wij niet te horen krijgen 'Terug in je hok'. Maar wij willen juist uit ons hok", vertelde Alex Nabers moeder.

Daarbij komt dat we in onze maatschappij geneigd zijn om waarde uit te drukken in economische zin. Terwijl, zo drukte Alex zo treffend uit, waarde ook betekent dat je je toekomst kunt plannen, ondanks een beperking.

Ook struikelt de overheid nog wel eens over hun eigen regels: als Naber actief participeert en 2500 euro voor een schilderij zou vangen, mag hij dat linea recta weer inleveren. Ook burgers zien niet altijd de waarde in van participatie-initiatieven: mensen papier laten prikken op straat is natuurlijk mooi. Een schone buurt vindt iedereen belangrijk. Maar 'we betalen toch al belasting?', is een vraag die daar soms achteraan komt.

De uitkomsten van de groepsessies worden gebruikt voor de workshop die DSiN gaat verzorgen tijdens de Kennis- en Innovatiebeurs op 23 januari 2015.

Ook in 2015 komt er weer een scholingsprogramma van **DSiN** en SMZ. Meer informatie hierover volgt.